

PRAESTOL SERIYASINING KUKUNLI AKRIL REAGENTLARINI KOMPOZIT REAGENTLARNI TADQIQ QILISH VA ISHLAB CHIQUISH

Shaymanova R.S. stajyor-tadqiqotchi

Urazov M.K. DsC. Dots.

Shaymanova N.X. 15-maktab o'qituvchisi

Normatova Sh.A. 10-maktab o'qituvchisi

Termiz muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti

Annotatsiya. "Moskva-Stokxauzen-Perm" ZAO kompaniyasi tomonidan ishlab chiqarilgan Praestol polimerlari dastlab oqava suvlarni tozalash va loyni suvsizlantirish uchun mo'ljallangan (asosiy iste'molchilar suv ta'minoti korxonalari, shu jumladan MGUP Mosvodokanal va neftni qayta ishlash, sellyuloza-qog'oz va tog'-kon sanoati korxonalari).

Kalit so'zlar: praestol, kukunli akril reagentlari, Akril flokulyant, flokulyatsiya, bentonit suspenziya, supernatant, reologik xatti-harakat.

Абстрактный. Компания ЗАО " Москва - Штокхаузен -Пермь" к работающий изданный Праестол полимеры изначально сточные воды воды уборка и грязь обезвоживание для предназначенный (основной потребители вода поставлять предприятия, которые в том числе МГУП « Мосводоканал» и масло снова переработка, целлюлозно-бумажная и добыча полезных ископаемых промышленность предприятия).

Ключевые слова: праестол, порошкообразный акрил реагенты, акрил флокулянт, флокуляция, бентонит суспензия, супернатант, реологический поведение.

Abstract. "Moscow - Stockhausen -Perm" ZAO company by working issued Praestol polymers initially sewage the waters cleaning and mud dehydration for intended (main consumers water supply enterprises, that including MGUP Mosvodokanal and oil again processing, cellulose-paper and mining industry enterprises).

Keywords: praestol, powdered acrylic reagents, acrylic flocculant, flocculation, bentonite suspension, supernatant, rheological behavior .

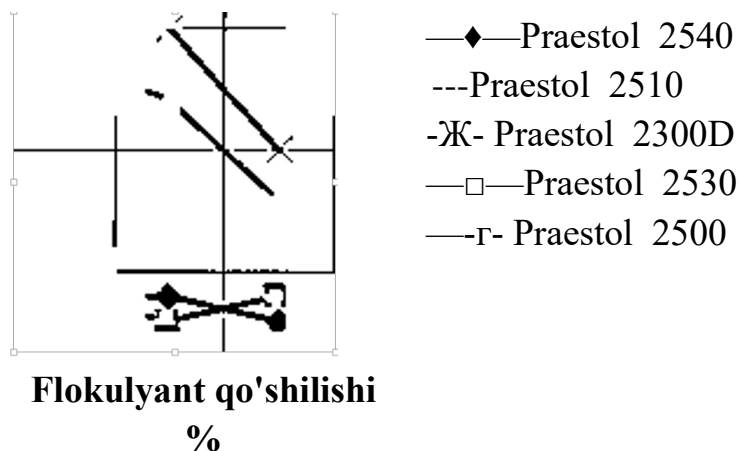
Kirish. Praestolning suvli eritmalarini mexanik ravishda yo'q qilish TyumenNIIGiprogaz MChJ tomonidan ishlab chiqilgan UMP-60 eksperimental qurilmasi yordamida baholandi. Eksperimental ravishda eng kesishga chidamli eritmalar Praestol 2530 va Praestol 2540 ekanligi aniqlandi.

Akril flokulyant reagentlarning keng doirasi o'rganildi. Flokulyantning optimal markasi tozalanayotgan suspenziyaning xususiyatlariga, tozalash usuliga va kerakli natijaga qarab tanlanadi. Umuman olganda, biz suspenziyalarni flokulyatsiya orqali tozalash, so'ngra to'xtatilgan aralashmalarni cho'ktirish yoki filtrlash, shuningdek siqilgan loyni mexanik suvsizlantirish haqida gapiramiz.

Adabiyotlar tahlili va metodlar: Praestol reagentlarining flokulyatsiya qobiliyati barqarorlashtiruvchi reagentlar (CMC, USHR, FHL) bilan ishlov berilgan loy burg'ulash loyida o'rganildi. Flokulyatsiya samaradorligi santrifugada siqib chiqarilgan suv hajmi bilan baholandi. Barcha sinovdan o'tgan Praestol brendlari orasida Praestol 2300 D ushbu tajribalar seriyasida eng yuqori flokulyatsiya qobiliyatiga ega edi. va Praestol 2500 (1-rasm). Hisob-kitoblar shuni ko'rsatdiki, flokulyantni almashtirishda Kan - Flocc (AQSh) Praestol 2500 (yoki Praestol 2300 D) da Bovanenkovoda konida sarflangan burg'ulash suyuqliklarini suvsizlantirish uchun flokulyantning umumiy iste'molini 28% ga kamaytirish mumkin. Flokulyantning optimal konsentratsiyasi og'irligi 0,01% ni tashkil qiladi.

Past qattiq fazali (4-6%) tarkibidagi bentonit suspenziyalarining reologik xususiyatlariga ta'siri ikki tomonlama polimerlar bilan bir xil naqshlarga ega. Kichik qo'shimchalar bilan (0,07-0,1% gacha) qisman liyofil flokulyatsiya rivojlanadi, bu filtrlash tezligining pasayishi va SNS qiymatlarining oshishi bilan tasdiqlanadi. Bu, shuningdek, Praestol 2530 va Praestol 2500 flokulyatsiyasi xususiyatlarini qiyosiy o'rganish davomida olingan ma'lumotlardan dalolat beradi. Ko'rinib turibdiki, flokulyatsiya qobiliyati, ushlab turish vaqtiga qarab (bir vaqtning o'zida) supernatant suyuqlik hajmi bilan baholanadi.

Natijalar: Praestol 2530 da 0,125% ga teng reagentlar konsentratsiyasi Praestol 2500 ga qaraganda ancha past, ya'ni Praestol 2530 ham flokulyant, ham suspenziya stabilizatorining xususiyatlarini namoyish etadi. Turli markalardagi Praestol reagent eritmalarining reologik xatti-harakatlarini o'rganish shuni ko'rsatdiki, polimer konsentratsiyasi ortishi bilan shartli yopishqoqlik va yakuniy dinamik kesish kuchlanishi keskin ortadi. Plastmassaning yopishqoqligi sezilarli darajada oshmaydi. 0,2-0,3% polimer konsentratsiyasida $T_0 / g] pl$ nisbati Praestol brendiga qarab 600-750 oralig'ida.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. R.S. Shaymanova, M.K. Urazov, D.N. Yuldosheva Development of drilling technology with hydraulic motors in salt blood conditions. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology* 15.02.2021 [23-25]
2. R.S. Shaymanova, M.K. Urazov, D.N. Yuldosheva, D. Sh.Mirzayorova N.X. Shaymanova Method for producing stable geocologically stable soil mixtures based on drilling. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology* 15.02.2021 [30-33]
3. R.S. Shaymanova, M.K. Urazov, D.N. Yuldosheva, D. Sh.Mirzayorova N.X. Shaymanova Method for producing stable geocologically stable soil mixtures based on drilling. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology* 15.02.2021 [34-38]
4. R.S. Shaymanova, M.K. Urazov, D.N. Yuldosheva, D. Sh.Mirzayorova N.X. Shaymanova Drilling wells in the waters of the arctic shelf liquid improvement. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology* 15.02.2021 [39-41]
5. Miniboev V.V. Silikagel reagentlari va burg'ulash suyuqliklarini ishlab chiqish va qo'llash tajribasi // V. V. Minibaev, E. A. Konovalov, I. V. Gryaznov, E. A. Konovalov, V. P. Izyumskiy, Yu. A. Ivanov // Burg'ulash va neft. -2010.-№2,-P. 43-44.
6. Miniboev V.V. Atrof-muhitning turli minerallashuvidagi burg'ulash suyuqliklarida polisakkarid reagentlarining samaradorligi / V. V. Minibaev, I. A. Ilyin, S. V. Pesterev // Burg'ulash va neft. - 2009. - No 10. - B. 38-40.
7. Rossiya Federatsiyasi Patenti No 2184756 "Permafrost jinslarini burg'ulash uchun burg'ulash suyuqligi", 2001 y.